

MAJANDUS24. POSTIMEES.EE

BÖRS

Arco Vara	1,290	-	Olympic Group	1,860	-0,53%
Baltika	0,308	+0,65%	PRFoods	0,395	+0,51%
Ekspress Grupp	1,310	-	Pro Kapital Grupp	1,980	-
Harju Elekter	3,460	+0,29%	Silvano Fashion	2,770	-0,72%
LHV Group	9,600	-	Skano Group	0,486	-
Linda Nektar	8,000	-	Tallink Grupp	0,965	+1,58%
Merko Ehitus	8,900	-0,56%	Tallinna Kaubamaja	9,380	+0,32%
Nordecon	1,290	-0,77%	Tallinna Vesi	13,900	+0,72%

Eraomanikud vastustavad kohustuslikku metsauuendust

Riigikokku arutamiseks jõudnud metsaseaduse muudatuste puhul kaalutakse ka erametsaomanikele metsade taastamise kohustuse panemist. Erametsaomanikud leiavad, et riik ei tohiks sundi peale panna, vahendas «Aktuaalne kaamera». Erametsaliidu juhatuse esimees Ants Erik ütles, et plaanid käskmise abil metsi taastada on iganenud. «Põhiline murekoht on pigem selles, et kust saada istikuid, mida metsa istutada, ja selles kohas peab kindlasti riiki appi tulema,» lausus liidu juht. ERR

Kredexi laadimisvõrgustik läheb Elektrilevi alla

Majandus- ja kommunikatsiooniministerium soovib anda Kredexile kuuluva elektriutode kiir-laadimisvõrgustiku detsembriks üle Elektrilevi OÜ-le, enne seda peab Kredex läbi viima kiir-laadimisvõrgustiku omandi õigusliku analüüsi. Kredexile kuulub 168 elektriutode laadimispunkti. BNS

Eesti ekspordi kasv teeb Lätile ära

Läti ekspord kasv 2017. aasta jaanuaris eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 13,3 protsenti, Eestis samal ajal aga 14 protsenti. Läti import kasv 18,5 protsenti, 984 miljoni euroni. Võrreldes 2016. aasta detsembriga langes jaanuaris ekspord 8,6 protsenti ehk 75,8 miljonit eurot. Import langes 12,5 protsenti ehk 140,5 miljonit eurot, teatas riigi statistikaamet. majandus24.ee

Jõhvis toodetakse Venemaa jaoks heliraamatuid

MTÜ Voice on palganud üle 20 vähenenud töövoimega inimese, et salvestada Venemaa jaoks heliraamatuid. Ettevõtmise juht Sergei Heistonen asutas MTÜ Voice eelmisel suvel, aga arenguhüpe tehti selle aasta jaanuaris, kui riikliku töökoha loomise toetusega palgati 21 töötajat, kirjutab Põhjarannik. Plaanis on laiendada ka eesti- ja ingliskeelse audioraamatute turule, aga kasvu kõige suurem pidur on tööjõud. majandus24.ee

Alkoholiseadus sai majanduskomisjoni toetuse

Riigikogu majanduskomisjon otsustas eile saata alkoholimüüki ja -reklaami piirava seaduseelnõu esimesele lugemisele täiskogu istungil 22. märtsil. Alkoholsete jookide nähtavust kaupluses vähendatakse sellega, et need tuleb teistest kaupadest eraldi paigutada. Kauplustes, mille müügisala pindala on üle 450 m², ei tohi alkohooli väljapanek ülejäänud müügisala nähtav olla. majandus24.ee

Eestile ei renditud isejuhtivaid busse

Euroopa Liidu eesistumiseks valmistuva Eesti üks turundusprojektidest ei alanud päris plaanilt – Tallinnas kulgema hakkavate isejuhtivate busside riigihange nurjus. «Hoolimata sellest, et hankele ühtki pakkumust ei laekunud, käib praegu töö selle nimel, et bussid siiski juulist sõitma saada,» ütles riigikantselei digikuvandi nõunik Valdek Laur. Tema sõnul proovitakse nüüd partner leida väljakuulutamata läbirääkimistega hanke vormis. tehnika.postimees.ee

Lennuliiklus kasvab mullu 3,1 protsenti

Mullu läbis Eesti õhuruumi 206 563 lendu ja lendude sagedus kasvab 3,1 protsenti, tänavu prognoositakse lennuliikluse kasvaks 2,9 protsenti. Päevas teinudat keskmiselt 564 lendu, mis on aastatagusega võrreldes 15 lendu rohkem. BNS

MKM loodab teemaksust 17 miljonit aastast

Majandus- ja kommunikatsiooniministerium (MKM) soovib kehtestada tulevast aastast ajapõhise teekasutustasu üle 3,5-tonnise täismassiga veoautodele, teekasutustasu tooks riigieelarvesse prognoosi kohaselt 17 miljonit eurot aastast. BNS

KEERULINE ARENDUS. Pool nädalat enne Loode-Eesti meretuulepargi keskkonnamõju arutelu levitati pilte, mis näitavad valessti tuulikute lähedust rannikule.

Võitluses tuulepargi vas

le kümne aasta kestnud vaidlused, kas ja millistel tingimustel saaks Nelja Energia Hiiumaa loode- ja põhjarannikule Eesti esimese meretuulepargi rajada, on jõudnud niikaugele, et selle vastu võitlevad hiidlased püüavad kas tahtlikult või tahtmatult tõe moonutada.

3. märtsil avaldas Hiiumaa Leht hiidlasest hobifotograafi Kalle Kruusi arvamusloo ja fotomontaaži, kuidas võiks välja näha vähemalt 12 kilomeetri kaugusele Hiiumaa loode- ja põhjarannikule Eestis esimene meretuulepark.

Pildid läksid hiidlaste seas kiiresti liikvele, tekitades vahetult enne projekti keskkonnamõju hindamist (KMH) avalikke arutelusid – mis toimusid 8. märtsil Hiiumaal ja 9. märtsil Tallinnas – palju poleemikat.

Kalle Kruus tunnistas, et võis eksida kuni kaks korda, ja pakkus loodava meretuulepargi kohta uut fotomontaaži.

Nädal hiljem, 9. märtsil tunnistas fotomontaaži autor, kes on meretuulepargi vastane, et võis arvutustega eksitada, tuues tuulikud 30 protsendi võrra lähemale, kui nad tegelikult oleksid. Ka teatas ta, et ei luba Postimehel neid pilte avaldada, kuigi need on juba avaldatud nii Hiiumaa Lehes kui ka Maalehes, öeldes põhjenduseks, et ei ole teadlikult nõus eksitava infot avaldama.

ALGNE MONTAAŽ ERINEB NELJAKORDELT

Hiljem tunnistas Kruus, et võis kaugusega eksida kuni kaks korda, ja pakkus loodava meretuulepargi kohta uut fotomontaaži. «Viga tulenes Päikest ümbritseva halo alahindamisest ja tegelikult nad moonutasid hinnanguliselt kuni kaks korda,» täpsustas hiidlasest hobifotograaf.

Samas kaitses ta end väitega, et kuigi eksis ise oma arvutustega, ei ole ka KMH aruandes olevad Taani büroo EMD Internationali fotomontaažid õiged, kuna seal on need 2,6-kordselt alavõrdlusega.

Postimees kutsus appi kolm

sõltumatut eksperti – Tartu Ülikooli geograafia osakonna professori Raivo Aunapi, Tallinna Tehnikaülikooli teedeehituse ja geodeesia programmijuhi Tiit Metsvahi ning füüsikaõpetaja ja fotograafist astronoomiahuvilise Martin Välliku – ja palus neil anda hinnangu nii KMH aruandes leiduvatele Taani büroo piltidele kui ka mõlemale Kalle Kruusi fotomontaažile. Me ei öelnud ekspertidele, mis allikatest need pärinevad.

Taani büroo fotomontaaži uurinuna kinnitasid eksperdid vähemalt kahe pildi kohta kolmest, et sellel kujutatud tuulikud asuvad 12 kilomeetri kaugusel. Ühe fotomontaaži kohta ütlesid nii Raivo Aunap kui Tiit Metsvahi, et sellel kujutatud tuulikud asuvad siiski kaugemal, jäädes 12–20 kilomeetri vahemikku.

Ka ütles Aunap, et tema hinnangul on need tõenäoliselt 3D-moodelleerimise keskkonnas professionaalselt modelleeritud ning hiljem kokku monteeritud vaatepunktidest tehtud fotodega.

«Arvestades ka mõõtemääramatust, võime väita, et tulemus on lähedane reaalsele võimalikule olukorrale tulevikus,» täiendas Martin Vällik hinnangut nende fotodele.

Mis puudutab Kalle Kruusi algset fotomontaaži, siis selle kohta ütlesid kõik kolm eksperti, et nendel on tuulikud selgelt võimendatud ja kindlasti ei näita need tegelikku olukorda. «Pildil projitseeruvad tuulikud esiplaanil umbes 25 mm pikkustena, mis annab kauguseks umbes 2,4 kilomeetrit,» märkis Raivo Aunap ühte Kalle Kruusi algset pilti kirjeldades.

Ta lisas, et tema hinnangul on tegemist lihtsakoelise fotomontaažiga, mis reaalsust ja perspektiivi nii hästi arvesse ei võta kui need pildid, mis olid võetud KMH aruandest. «Esitatud olukord on umbes neli korda suurem, kui inimsilm näeks, ja seega ei vasta reaalsele võimalikule olukorrale tulevikus,» sõnas ka Vällik.

Mis puudutab Kruusi tehtud parandust, mis on ka loo juures oleval fotol esitatud, ütlesid Aunap ja Metsvahi, et nende hinnangul ei vasta ka see tegelikusele. «Sama perspektiiviarvutust kasutades hindan inimese kauguseks võrdlusena umbes 90 meetrit ja tuulikute kauguseks umbes viis kilomeetrit,» ütles Aunap.

Ta lisas, et kontrollis oma arvutust kõrvutades seda ka meemeeste materjalidega, mistõttu võib seal tekkida umbes kümneprotsendiline nihe, kuid

Kalle Kruusi täpsustatud fotomontaaž peaks kujutama Hiiumaa Pikasääre

Taani ettevõtte EMD International fotomontaaž kujutab meretuulikuid nä

jäi siiski selle juurde, et sel pildil kujutatud tuulikute kaugus jääb 4,5–5,5 kilomeetri vahemikku.

«Kindlasti ei ole need tuulikud 12 km kaugusel. Kõrguse mõttes võib-olla võiks eeldada kaugust kuskil kuus kilomeetrit, aga samas on nende jämedus ja detailsus selline, et isegi kolm kilomeetrit tundub palju olema,» täiendas Tiit Metsvahi.

TEISIGI AVALIKKUST EKSTAVAIK VÄITEID

Nelja Energia juhi Martin Kruusi sõnul ei piirdu aga kohaliku kogukonna meretuulepargivastane võitlus ainult fotomanipulatsioonidega, mida on kohalikus lehes juba korduvalt ette tulnud. «Üks müüt, mida jäärpäiselt üritatakse levitada – ja mis tuli nüüd viimase avalikustamise puhul välja – on kõik, mis seondub elektriliinidega,» lausus Nelja Energia juht.

Nimelt ütlevad projektivastased, et projektiga kaasnevad elektriliinide mõju ei ole uuritud. «See on täiesti absurdne väide, sest elektriliinid on kõikjal meie ümber juba praegu ja seal ei ole vahet, mis elekter seal liigub – kas see on tuule-

elekter või muu elekter,» selgitas Kruus. Ka ütles ta, et Loode-Eesti meretuulepargi merealade kinnitamise käigus on Nelja Energia AS korduvalt kinnitanud, et ettevõtte kasutab ainult kaablit, st õhuline selle projekti käigus ei rajatagi.

«See on nüüd ka selles lepingu eelnõus, mida me valla praegu läbi räägime,» märkis Kruus, viidates punktile, kus on kirjas, et tuulepargi liitmisel elektrivõrguga kasutatakse ainult mere- ja maakaabelliine. «Korduvalt on seda meie poolt kinnitatud ja dokumentides kajastatud, aga vaatamata sellele hirmutatakse inimesi nende õhuliinidega,» nentis Kruus.

Mis aga puudutab kriitikat Taani ettevõtte EMD International kohta, kelle fotomontaaže on KMH aruandes kasutatud, siis ütles Nelja Energia juht, et sel ettevõttel on väga suured kogemused. Nad on aidanud visualiseerida enam kui 900 tuuleparki. «Juba see kinnitab meetoodika õigsust. Vastasel juhul seda ju ei kasutataks.»

Kruusi sõnul võib ligi 20 aastat tegutsenud Taani ettevõtte tuua näiteid, kuidas nende